

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **J. F.**, bytem X, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, pracoviště Hradec Králové, Slezská 839, 502 00 Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách, ze dne 13. 11. 2015, č. j. 5411130164/46091-KRM, o invalidní důchod, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 13. 11. 2015, č. j. 5411130164/46091-KRM a rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015, č. j. 541 113 0164 se z r u š u j í a věc s e v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal u zdejšího soudu přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalované, jímž tato zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 23. 9. 2015, č. j. 541 113 0164, kterým zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp) a pro nesplnění podmínek dle § 39 odst. 2 písm. c) zdp s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Trutnov ze dne 8. 9. 2015 (dále jen OSSZ) není žalobce invalidní pro invaliditu třetího stupně, ani není invalidní pro invaliditu druhého stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. Dle

uvedeného posudku poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost žalobce o 40%.

V odůvodnění rozhodnutí ze dne 13. 11. 2015 žalovaná uvedla, že přezkoumala napadené rozhodnutí v celém rozsahu včetně rozsahu uplatněných námitek, posoudila invaliditu žalobce, přičemž odkázala na vypracovaný nový posudek o invaliditě ze dne 10. 11. 2015, dle něhož je žalobce i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2, písm. a) zdp. Konečná míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla tímto posudkem o invaliditě stanovena ve výši 40%. Žalovaná vyjmenovala rozhodující odborné lékařské nálezy, z nichž v rámci námitkového řízení vycházela a v diagnostickém souhrnu uvedla, že u žalobce byla zjištěna tato onemocnění: oboustranná hluchota, posttraumatická úplná hluchota vpravo, praktická hluchota vlevo, ztráty dle Fowlera vpravo 96,9%, vlevo 94,4%, celkově 95%, s nutností používání sluchadla, s částečným odezíráním, vertigo Menierova typu, oboustranná incipientní gonartróza dle rentgenového vyšetření, dna. Žalovaná odůvodnila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII (postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), oddíle A (postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), položce 1 (oboustranná praktická hluchota) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů, pro které se stanovuje procentní míra poklesu pracovní schopnosti v pevné výši 40%. Lékař České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) stanovil míru poklesu pracovní schopnosti v uvedené výši 40%, která se ve smyslu § 3 a 4 cit. vyhlášky nemění (tzn. nezvyšuje ani nesnižuje o maximálně 10%). Žalovaná k vzneseným námitkám žalobce uvedla, že rozhodující zdravotní postižení po vyhodnocení veškeré doložené zdravotní dokumentace je srovnatelné s oboustrannou praktickou hluchotou, s pouze částečnou kompenzací poruchy sluchu naslouchadlem. Stanovená míra poklesu 40% tak odpovídá invaliditě prvního stupně. Žalovaná vysvětlila zákonnou právní úpravu posuzování míry poklesu pracovní schopnosti, k dalším zdravotním postižením uvedla, že odborná zpráva z ortopedického ani z neurologického vyšetření nepotvrzuje subjektivně udávané bolesti zad, kolen a kotníků. K námitkám žalobce, že trpí opakujícími se záchvaty Meniera uvedla, že toto onemocnění bylo uvedeno již v diagnostickém souhrnu onemocnění žalobce v posudku OSSZ ze dne 8. 9. 2015 s tím, že v odborné zprávě ze dne 4. 9. 2015 jsou uvedené záchvaty pouze zmíněny, není blíže upřesněna jejich tíže, trvání ani četnost výskytu. Závěrem žalovaná uvedla, že posudkem o invaliditě ze dne 10. 11. 2015 byl potvrzen závěr posudku OSSZ ze dne 8. 9. 2015 o tom, že žalobce je i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně. Změna invalidity (k níž nedošlo) je přitom jednou z nutných podmínek pro změnu výše invalidního důchodu dle § 41 odst. 3 zdp.

V podané žalobě a jejím doplnění žalobce stejně jako předtím v námitkách proti prvoinstančnímu rozhodnutí brojil proti posudkovému závěru o posouzení svého zdravotního stavu. Nesouhlasí s tím, že ze souhrnu jeho chorob byla k posouzení vybrána „jen jedna – hluchota“, která jediná z jeho chorob by mu sama o sobě nepřekážela v zaměstnání. Poukázal na své četné zdravotní problémy, kdy nemůže chodit, trpí stále se opakujícími záchvaty Meniera, trvalou bolestí zad, kolen, kotníků. Má dnu se záchvaty, kdy je mu zle 2 – 3 dny. Bydlí sám na polosamotě, k lékaři (cca 7 km) doprava nejedí, dostane se tam pro léky jen, když je mu relativně dobře. Dále

uvedl, že z důvodu nepříznivého zdravotního stavu ho nevezmou ani do evidence úřadu práce. Pokud dříve pracoval, často v práci kolaboval, odvážela ho sanita. Jen z částečného invalidního důchodu se nedá vyžít. Navrhl, aby mu byl přiznán „plný“ invalidní důchod.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

Z lékařské dokumentace OSSZ Trutnov posudkem o zdravotním stavu žalobce ze dne 8. 9. 2015 soud zjistil, že lékařka OSSZ označila za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti závažné postižení sluchu (od úrazu hlavy v 16 letech), jedná se o zdravotní postižení srovnatelné - uvedené v kapitole VIII, položce 1 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 40%, která se ve smyslu § 3 a 4 cit. vyhlášky nemění. Ostatní zdravotní postižení je uvedeno jako v diagnostickém souhrnu výše. Dle učiněného závěru je žalobce i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zdp.

V záznamu o jednání ČSSZ – Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení, Hradec Králové ze dne 10. 11. 2015 (nový posudek o invaliditě), je uveden výčet rozhodujících podkladů – lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobce, diagnostický souhrn onemocnění žalobce (zjištěn ve shodě s lékařkou OSSZ) a výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení a závěr je uveden výše v části popisující odůvodnění napadeného rozhodnutí.

V projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen PK MPSV nebo PK nebo komise), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.

Z těchto důvodů požádal krajský soud PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové o vypracování posudku, který byl vyhotoven po jednání komise konaném dne 22. 6. 2016, za přítomnosti žalobce. Komise zasedala v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru otorinolaryngologie, zdravotní stav žalobce hodnotila na podkladě spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace ČSSZ - Lékařské posudkové služby, pracoviště pro námitkové řízení a odborných lékařských nálezů v nich obsažených, na podkladě zdravotnické dokumentace od ošetřujícího praktického lékaře a na základě vlastních poznatků. Žalobce byl při jednání komise přešetřen odborným lékařem. Po jejich vyhodnocení stanovila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce oboustrannou hluchotu s celkovou ztrátou dle Fowlera 95%. **Procentní míru poklesu pracovní schopnosti** stanovila podle kapitoly VIII, oddílu A, položky 1 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 40%.

S ohledem na další zdravotní postižení a vzhledem k dělnické profesi, zvýšila ve smyslu § 3 cit. vyhlášky procentní hodnotu o 10% na **celkových 50%**. Dále odůvodnila, že další zdravotní postižení (závratě, šelest periferního vestibulárního typu /Menierův syndrom/, oboustranná incipientní gonartróza dle rentgenového vyšetření, dna na terapii, vertebrogenní algický syndrom bez známek kořenového dráždění) nezpůsobují samostatně větší pokles pracovní schopnosti než rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. **PK uvedla, že se jedná o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2, písm. b) zdp. Datum vzniku invalidity druhého stupně PK stanovila odborným ORL nálezem ze dne 4. 9. 2015** (citovaného a popsaného v posudku) a na základě objektivního zjištění v průběhu PK. Uvedeným hodnocením se pak PK liší od posudku LPS OSSZ Trutnov ze dne 8. 9. 2015 a posudku ČSSZ ze dne 10. 11. 2015.

Při jednání soudu žalobce setrval na podané žalobě, uvedl, že vítá posudkový závěr PK, že došlo ke změně stupně invalidity, domnívá se však, že v jeho případě se jedná o invaliditu třetího stupně. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, náklady řízení nežádal. Pověřená pracovnice žalované ponechala konečné rozhodnutí na úvaze soudu, náklady řízení nežádala.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že **žaloba je d ů v o d n á.**

Soud dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:

Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

V odstavci (2) cit. ustanovení je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).

Podle ustanovení § 2 odst. 1 cit. vyhlášky č. 359/2009 Sb., je pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle

tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (odst. 3 cit. ustanovení).

Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Soud, který sám nemá odborné medicínské znalosti, vycházel při hodnocení důkazů z provedených odborných lékařských posouzení zdravotního stavu žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí.

Napadeným rozhodnutím ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu s odůvodněním, že je i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně z důvodu zjištěné míry poklesu pracovní schopnosti o 40%. V řízení před soudem bylo posudkem PK MPSV ze dne 22. 6. 2016 prokázáno, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí, resp. již od data 4. 9. 2015 invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Soud proto své konečné rozhodnutí opírá o závěry posudku PK, který se liší od posouzení lékařem OSSZ a lékařem v námitkovém řízení, z nichž žalovaná vycházela při svém rozhodování. Posudek PK soud považuje za objektivní a přesvědčivý, posudek obsahuje analýzu zdravotního stavu žalobce, podrobně hodnotí rozhodující odborné lékařské nálezy a obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru.

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že v řízení před správním orgánem tak došlo k vadám, pro které krajskému soudu nezbylo, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí žalované, jakož i rozhodnutí žalované prvního stupně, pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť soud zjistil skutkový stav věci jinak, než žalovaná v původním správním řízení. Současně soud vrací věc žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná bude vycházet z výsledků zjištěných krajským soudem, tedy, že žalobce byl již k datu 4. září 2015 invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Žalobci však nelze vyhovět v jeho požadavku na přiznání invalidního důchodu třetího stupně, neboť posudkem PK zjištěná míra poklesu jeho pracovní schopnosti ve výši 50% odpovídá invaliditě druhého stupně ve smyslu ust. § 39 odst. 2 písm. b) zdp.

Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobce však žádné náklady řízení nepožadoval, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na jejich náhradu.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 2. září 2016

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně